

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

OBČASNÍK

projektu

Vzděláním k úspěchu bez bariér

1/2020

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

Úvodem.....	2
Tyfloservis, o.p.s. na konferenci Dobrá praxe.....	3
Co nás čeká v roce 2020?	4
Plány v TyfloCentru	5
Sluchový hendikep a jeho specifika.....	8
Ohlédnutí za konferencí a plány Ledovce	11
Info Kariéra na konferenci Dobrá praxe 2019 a výhledy do budoucna	13
Konference Dobrá praxe – vodící pes.....	16

OBČASNÍK je vydáván v rámci projektu "Vzděláním k úspěchu bez bariér"

reg. číslo CZ.02.3.62/0.0/0.0/16_037/0003942, který je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Úvodem

Řekněme si úvodem pár slov o periodiku, které máte právě před sebou. Jedná se o Občasník vydávaný v souvislosti s probíhajícím projektem Vzděláním k úspěchu bez bariér zaštitěný Informačním a poradenským centrem Západočeské univerzity.

V prvním čísle roku 2020 si představíme některé akce výše zmiňovaného projektu. Ohlédneme se zpět za konferencí Dobrá praxe 2019, která se konala v říjnu loňského roku v prostorách Moving Station v Plzni. Spolupracující organizace, které se konference účastnily, připomenou svá vystoupení. Všichni níže jmenovaní nám také přiblíží plány do budoucna svých organizací.

Mezi tyto významné partnery patří informační a vzdělávací středisko INFO KARIÉRA, které je hlavním partnerem projektu; dále důležité partnerské organizace jako krajské středisko Tyfloservis, o.p.s., Tyflocentrum Plzeň, o.p.s., Ledovec, z.s. a Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, z.s.

Občasník je umístěn v rámci virtuální poradny (<https://bezbarier.zcu.cz/>), kde najdete nejen všechna čísla Občasníku, ale také aktuality k různým tématům v rámci projektu, odkazy na odborníky, webináře a pozvánky na zajímavé akce.

Ráda bych tedy poděkovala všem zmiňovaným organizacím za spolupráci a za pečlivě zpracované příspěvky do tohoto vydání. Za celý realizační tým Informačního a poradenského centra přeji příjemné počtení.

PhDr. Linda Albrechtová, Ph.D.

PRAHA**Tyfloservis, o. p. s.**

Krakovská 1695/21, 110 00

tel.: (+420) 221 462 362,

fax. (+420) 221 462 361

e-mail: paha@tyfloservis.cz**PLZEŇ****Tyfloservis, o. p. s.**

Tomanova 2645/5, 301 00

tel./fax: (+420) 377 423 596

e-mail: plzen@tyfloservis.czweb: <http://www.tyfloservis.cz/>

Tyfloservis, o.p.s. na konferenci Dobrá praxe

Rádi jsme využili nabídky zúčastnit se konference Dobrá praxe, vítáme možnost zapůsobit na širší veřejnost. Představili jsme, jaké potíže mají osoby se zrakovým postižením a jaké jsou možnosti jejich řešení. Věnovali jsme se představení nácviku mobility, jako je nácvik chůze s průvodcem, nácvik chůze s bílou holí, nácvik tras, chůze s vodícím psem.

Představili jsme také doplňkové pomůcky pro orientace nevidomých a slabozrakých osob (aplikace v mobilních telefonech, pomůcka OrCam MyEye, náramek Sunu Band, monokuláry atd.). Šíří tzv. sebeobslužných dovedností nelze v krátkosti představit, pokusili jsme se proto alespoň přiblížit nejčastější a nejdůležitější oblasti nácviku dovedností v péči o svou osobu, o domácnost, např. jsme zmínili konkrétní úpravy v ideální cvičné kuchyni pro lidi s postižením zraku. Při prezentaci problematiky práce s textem jsme představili jen některé možnosti, jako

psaní a čtení Braillova bodového písma, čtení pomocí kamerových lup, tisk reliéfních obrázků včetně map. Největší ohlas od posluchačů jsme měli na technické pomůcky, jako jsou elektronické lupy, rozlišovače barev, čtečky textů apod.

Co nás čeká v roce 2020?

Tyfloservis, o.p.s. letos funguje již 29. rokem, chystáme se tedy na významné výročí v životě sociální služby. Držíme si stálou nabídku v poskytovaných službách sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých, ale zároveň se snažíme přizpůsobovat změnám doby. Jsou to především různé technologie, které nás popohání dále a v některých situacích významně přispívají ke zkvalitnění života zrakově postižených: v Tyfloservisu můžeme klientům nabízet stále širší nabídku pomůcek, jako jsou telefony se speciálními softwary (MiniVision, BlindShell, SmartVision), různé čtečky textů (Orcam MyEye, Clear Reader, OmniReader), přenosné kamerové lupy (Zoomax M5, Clover, Ruby 7HD...), kamerové lupy s hlasovým výstupem (Acuity – tato lupa je vhodná také na výuku cizích jazyků).

V Tyfloservisu jsme se naučili při nácviku tras s klienty využívat funkce „Haptické mapy“ na webu mapy.cz. Ty se i nadále rozšiřují a poskytují tak zrakově postiženým možnost seznámit se s jakýmkoliv místem v ČR. Pro nácvik v Plzni využíváme soubor speciálních hmatových map s kontrastním zobrazením pro slabozraké od firmy Mapron. Naším cílem v letošním roce je mj. také přispívat k osvětě ve zdravotnictví, a to prostřednictvím přednášek pro mediky LF UK v Plzni. Budoucí lékaři zde mají možnost detailně se seznámit s problematikou nevidomých a slabozrakých.

Bc. Martina Hrdonková

Plány v TyfloCentru

TyfloCentrum Plzeň o.p.s.

Tomanova 5, 301 00 Plzeň

Tel.: +420 377 420 481

Fax: +420 377 420 481

E-mail: info@tc-plzen.cz

Web: www.tc-plzen.cz

TyfloCentrum
Plzeň, o.p.s.

Začátek roku s sebou přináší určitá bilancování a nová předsevzetí, nejen osobní, ale i pracovní. Také v TyfloCentru se zamýšlíme nad tím, co bychom chtěli v roce 2020 dokázat. Základem jsou naše registrované sociální služby, které samozřejmě budeme poskytovat ve stejném rozsahu jako v minulých letech. Od loňského roku máme navýšeny úvazky ve službách Sociálně aktivizačních a Průvodcovských službách, což znamená větší možnosti a zabezpečení potřeb klientů. Průvodcování i odborné sociální poradenství poskytují důležité informace a služby pro klienty a všechny jejich požadavky se budeme snažit naplnit.

Nejvíce vidět jsou naše sociálně aktivizační služby obsahující vzdělávací a volnočasové aktivity. **Kurzy výuky na náročných kompenzačních pomůckách** (počítače se speciálními programy pro nevidomé a slabozraké, mobilní telefony a další dotyková zařízení) probíhají plynule dál. Lektoři se neustále vzdělávají, sledují nové možnosti programů a aplikací a vše předávají klientům srozumitelnou formou. Máme v plánu zakoupit nové pomůcky a aplikace, které usnadňují osobám se zrakovým postižením získávání a předávání informací a zvyšují tak jejich samostatnost a soběstačnost.

Také další **vzdělávací a společenské kurzy** pokračují a těší se velkému zájmu. Klienti se tak mohou zdokonalovat v cizích jazycích (angličtina ve třech

úrovních, němčina, francouzština). Pro člověka se zrakovým postižením je složité navazovat sociální vztahy a účastnit se běžně dostupných aktivit. S podporou centra toto zvládají velice dobře, rozvíjejí své schopnosti a posun je vidět i v psychické sféře. I nadále se budeme snažit dodávat klientům poučení, zábavu i sebevědomí. Věnujeme se společenským hrám, ručním pracím, navštěvujeme divadla, plánujeme jednodenní výlety na zajímavá místa a během roku se uskuteční naše již tradiční akce jako velikonoční nebo vánoční setkání, Divotvorný volant, kdy si lidé s jakýmkoli handicapem mohou vyzkoušet řízení motorových vozidel (auto, autobus, traktor, kamion..), Den na statku, kdy navštívíme pana Zajíčka na Pohádkovém statku a setkáme se nejen s ostatními, ale také se strašidly a ovečkami a společně si zahrajeme divadlo. Další velkou oblastí činností jsou naše **sportovní aktivity**.

Již máme naplánované kratší pobyty - zimní běžkařský a chystáme letní turistický. Také o týdenní rekondiční pobyt, který se uskuteční na jaře v podhůří Šumavy, je velký zájem a v současné chvíli je již obsazen. Znovu se věnujeme dalším sportům – zvuková simulovaná střelba – což je prestižní sport zrakově postižených, tréninky se konají každý týden, v dubnu nás čeká pořádání kvalifikačního závodu na mistrovství republiky. Pravidelně se s klienty věnujeme i dalším odvětvím – běh, plavání, pilates, cyklistika, turistika. Na turisty se zaměříme již s příchodem jara, kdy plánujeme společně se účastnit pořádaných výprav po okolí Plzně.

Nyní jsme na začátku, některé aktivity a akce jsou již naplánované, další vzniknou během roku. Všechny jsou určené našim klientům, ale přivítáme i jejich rodinné příslušníky nebo kamarády. Zveme tímto všechny, které zaujaly naše činnosti, aby nám přišli pomoci. V centru působí **dobrovolníci**, ale stále bychom potřebovali pomoc při ručních pracích a klubových i sportovních aktivitách, velice bychom přivítali někoho na návštěvy a doprovody u seniorů. Pokud Vás naše nabídka zaujala, ozvěte se, moc rádi Vás přibereme do týmu. Zrakem vnímáme 80% informací

z okolí, říká se, že ztráta zraku nás oddělí od věcí, ale neoddělí nás od lidí. Komunikace s okolím je o to intenzivnější a pomáhá s kompenzací vady.

Základem činnosti TyfloCentra je poskytovat sociální služby. Velký smysl vidíme v seznamování veřejnosti s problematikou zrakového postižení, snažíme se tomu věnovat dostatek času. Máme vytvořen **Zážitkový seminář** přizpůsobený všem věkovým kategoriím (od MŠ po dospělé), k mladším dětem docházíme, starší přijdou za námi do centra, kde vidí a vyzkouší si více pomůcek a činností. Ve spolupráci s Muzeem strašidel provozujeme zážitkový program **Nebojte se tmy**. I tam účastníci osobně zažijí úskalí života bez kontroly zraku a také se seznámí s možnostmi pomoci, které existují a pomáhají nevidomým a slabozrakým žít plnohodnotným životem.

Mgr. Hana Dostálová

Sluchový hendikep a jeho specifika

**Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s.,
Spolek neslyšících Plzeň, p.s.**

Tylova 405/14,

301 00 Plzeň

Tel: +420 602 616 785

e-mail: spolek@snplzen.cz

Web: <http://www.snplzen.cz>

Na 2. ročníku konference Dobrá praxe, která se v říjnu 2019 uskutečnila v prostorách Moving stationu, se aktivně účastnila i naše sociální pracovnice a tlumočnice znakového jazyka Mgr. Kristýna Voříšková, která ve středu 23. 10. od 11:10 vedla workshop na téma Sluchový hendikep a jeho specifika. Cílem workshopu bylo seznámit účastníky se sluchovou vadou, termíny jako jsou nedoslýchavý, ohluchlý, neslyšící, dále s rozdělením vad dle Fowlera či dle dB (tedy s výší ztráty sluchu) a především s komunikačními systémy pro neslyšící a hluchoslepé osoby. Workshopu se zúčastnila malá skupina zájemců, z nichž někteří mají sluchově postiženého v blízkém okruhu, či sami vadu měli nebo je jen zajímavé toto téma. V rámci workshopu jsme zúčastněným dali možnost vyzkoušet si jednotlivé kompenzační pomůcky, jako přenosnou indukční smyčku, zařízení Scola pro sluchově postižené děti, které jsou integrovány do běžné školy a zařízení jim umožní lepší poslech (s ohledem na jejich sluchovou vadu) a se sluchadly.

Dále účastníci využili možnost vyzkoušet si, jaké to je, když se na svůj sluch nemohou 100% spolehnout, sluchovou vadu jsme simulovali chrániči sluchu, které měli zájemci nasazené na uších a zároveň se snažili odezírat od mluvčího. Ne všem se zadařilo, ale bylo vidět, jak těžké je odezíráni a že ne každý je jen schopen zvládat. Nedílnou součástí bylo i poukázat na skutečnost, jaké jsou podmínky pro správné

odezírání a jak probíhá komunikace za a bez přítomnosti tlumočnicka znakového jazyka. V rámci tématu o komunikačních systémech jsme přítomné seznámili s prstovou abecedou a znakovým jazykem a naučili je pár jednoduchých znaků. Tato část byla z pohledu účastníků nejzajímavější.

Po vypršení času, jsme ještě konzultovali s jednou paní soukromý problém a nabídli možnost jeho řešení. Workshop i při komorním počtu lidí byl velmi příjemným zpestřením a pevně věříme, že všem, kdo na něj dorazili, pomohl, alespoň v základech, se zorientovat v problematice sluchové vady a především v možnosti, jak s nimi komunikovat.

Naše plány do budoucna: Snažit se zajistit stoupající úroveň sociálních služeb v naší organizaci. Pro klienty pak připravuje jednu novinku a to úpravu vnitřních prostor zadního traktu, kde by mělo vzniknout místo pro práce v rámci sociálně aktivizačních služeb. Pokračovat ve spolupráce s městem a krajem při různých kulturních, společenských, pietní či sportovních akcí zajištěním tlumočnických služeb (kupříkladu: pietní akt k narození TGM, květnové oslavy, Sportmanie, zprávy na TV ZAK atd.). V měsíci březnu pak aktivní účast na festivalu Jeden svět, který pravidelně rok co rok pořádá organizace Člověk v tísni a to jednak jako zvolený regionální člen poroty (Mgr. K. Voříšková), tak prostřednictvím tlumočení debat po dokumentárních filmech, či při přípravě videí ve znakovém jazyce pro komunitu neslyšících.

Opomenout nesmíme ani naši osvětovou činnost projektu Znakovka do škol (který obdržel 3. místo v soutěži Brána k druhým a byl nominován na cenu Gratias Tibi a Eduína), který hravou formou seznamuje slyšící děti na základních školách v Plzeňském kraji se sluchovou vadou. V rámci projektu vznikla řada propagačních materiálů, slovník ZJ, brožura Domluvíme se, pexeso, webové stránky s on-line slovníkem, který je nově k dispozici i na facebooku a instagramu. Pro veřejnost jako již tradičně chystáme dvě velké akce a to Slyšíme se na ranči?, který se uskuteční

v 29. 8. na ranči Šídlovák a Mezinárodní den neslyšících 26. 9. v Křižíkových sadech, v Proluce, kde již po 4. vystoupí plzeňská kapala Znouzectnost. Pro studenty, ale i veřejnost či firmy připravujeme kurzy znakového jazyka a to v různých úrovních, od začátečníků po pokročilé. Navíc, letos poprvé, chystáme letní intenzivní kurzy znakového jazyka. Nabídka našich akcí a služeb je opravdu různorodá a vybere si určitě každý, stačí se jen podívat na náš web snplzen.cz nebo na web projektu znakovkadoskol.snplzen.cz

Mgr. Kristýna Voříšková

Ohlédnutí za konferencí a plány Ledovce

Ledovec, z.s.

Ledce 1

330 14 Ledce

IČ 265 17 051

e-mail: info@ledovec.cz

web: www.ledovec.cz,

S kolegyní Alenou Vrbovou jsme přijali pozvání na konferenci Dobrá praxe. Ať to byl workshop, beseda či jiný druh akce, šlo v první řadě o setkání s lidmi, kteří se v rámci plnění pracovních povinností na školách, dostávají do kontaktu s náročnými situacemi. Výchovní poradci, metodici prevence, učitelé plus lidé zastupující podobné pozice ve stejném oboru se výrazně podíleli na kvalitě besedy. Jejich odbornost, možnost se vyjádřit, zeptat se, učinila z našeho příspěvku příjemné setkání, kde jsme nevyřešili "nic" (což ani nebyla ambice), ale sdíleli vše, co bylo potřeba. Naším cílem bylo obrátit tradiční postoj, kdy různé služby radí, co pedagogové dělají dobře a špatně, na odlehčující, nehodnotící, těžkostisdělující formu. Nechtěli jsme být v roli, kdy pes radí slepici, jak snést vejce. Mezi diskutovaná témata patřila hesla jako: psychické potíže studentů, psychické problémy pedagogů, inkluze, možnosti podpory pro jedince, rodinu a školu... Tato hesla se nesla v tónu hledání naděje. Beseda byla ukončena nikoliv z vyčerpání diskutovaných témat, ale uplynutím časové dotace.

Atmosféra i "recovery" přístup k problematice byla ve shodě s nejbližší akcí organizace Ledovec, která se blíží. Ve dnech 11. a 12. února proběhne v prostorách DEPO2015 Druhá mezinárodní konference o recovery (recovery - zotavení). Konference bude věnována vztahu zotavení a jazyka a vztahu zotavení a instituce, zúčastní se jí řada profesionálů ze zahraničí (paralelně s konferencí proběhne setkání

Evropské asociace komunitních služeb (www.eucoms.net). Příspěvky budou v češtině nebo v angličtině, celý program bude paralelně tlumočen. Program je složený z přednášek, workshopů a doprovodných aktivit. Konference je akreditována Českou lékařskou společností, Českou asociací sester, Asociací klinických psychologů a Českou asociací adiktologů. O akci a podrobném programu se můžete více dozvědět na www.recovery2020.cz. Jste srdečně zváni.

Mgr. Marek Rubricius

Info Kariéra na konferenci Dobrá praxe 2019 a výhledy do budoucna

INFO KARIÉRA

Informačně vzdělávací středisko Plzeňského kraje

Tylova 33

301 00 Plzeň

tel.: 371 519 140

info@infokariera.cz

Web: www.infokariera.cz

Workshop na konferenci Dobrá praxe 2019

V rámci konference Dobrá praxe, konané ve dnech 23. a 24. 10. 2019 v prostorách Moving Station, jsme jako zástupci poradenského střediska Info Kariéra realizovali workshop na téma „Tipy dobré praxe kariérového poradenství pro žáky se SVP“. Workshop byl nastaven na 2 části po 45 min., aby byl dostatečný prostor nejen si představit teorii týkající se našich zkušeností z práce se žáky se SVP, ale také pro praktické vyzkoušení si některých vybraných technik na sobě.

V duchu celé konference bylo cílem předat účastníkům naše zkušenosti a know-how, které mohou posléze sami uplatnit ve své práci s danou cílovou skupinou. Konkrétně se jednalo o poznatky a zkušenosti z uceleného programu kariérového vzdělávání a poradenství, který byl zaměřen na žáky ze ZŠ se sluchovým hendikepem, zrakovým hendikepem a SŠ s dílčími hendikepy. Ten spočíval především ve skupinové práci a doplněn byl o e-learning a individuální konzultace. Program získal zvláštní ocenění v rámci Národní ceny kariérového poradenství za rok 2019 udělované centrem Euroguidance při DZS, příspěvkovou organizací MŠMT.

Díky komorní atmosféře během workshopu vznikl dostatek prostoru i pro sdílení mezi zúčastněnými a poskytování zpětné vazby při vlastní práci v rámci jednotlivých aktivit. Účastníci se ochotně zapojovali do jednotlivých činností, které jim před tím byly představeny včetně doplňujících ilustračních materiálů a autentických zkušeností lektorů.

Těžiště dobré praxe v oblasti kariérového poradenství pro žáky se SVP spočívalo v naší zkušenosti, že většina postupů, které se uplatňují v poradenské praxi s běžnou cílovou skupinou, jsou funkční a dobře uplatnitelné i v případě výskytu konkrétních speciálních potřeb. Oblasti mapování silných stránek, zpětné vazby od okolí na vlastnosti a dovednosti, práce s kompetencemi, portfoliem či poznávání mechanismů trhu práce lze realizovat pomocí rozličných kreativních technik, které je pouze místy potřeba doplnit použitím konkrétních kompenzačních pomůcek (lupy, Braillovský řádek, asistence tlumočnicka do znakového jazyka apod.). Vhodné je také přizpůsobit tempo či zapojit metaforické prvky (v případě kompetencí se např. osvědčila metafora lodě a jejích částí – symbolů jednotlivých přenositelných kompetencí – vystříhaných z kartonu, díky čemuž si je mohou žáci se zrakovým hendikepem osahat a seskládat do své lodě, v podstatě kompetenčního portfolia).

Workshopu se zúčastnili jak zástupci základního školství, tak pracovníci dalších institucí věnující se práci s osobami se SVP. Se zájmem se zapojili jak do zkoušení vybraných technik, tak do diskuse, ze které plyne význam poskytování kariérového poradenství pro danou cílovou skupinu s ohledem na větší míru stereotypů ohledně možného profesního uplatnění na trhu práce.

Co chystá Info Kariéra v blízké budoucnosti?

Info Kariéra se kontinuálně věnuje poradenské a vzdělávací činnosti napříč cílovými skupinami a služby kariérového poradenství nabízíme každému, kdo cítí

potřebu pomoci v rozličných fázích své seberealizace ve vzdělávací a profesní dráze. Jako součást Krajského centra vzdělávání nabízíme také DVPP kurzy určené pro poradce, přičemž od školního roku 2018/19 jsme akreditovali kurz „Kariérové poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami“ v rozsahu 4 vyučovací hodiny. Nově také plánujeme Konferenční dny kariérového poradenství, které by měly komplexněji představit vždy nějaké důležité téma poradenské problematiky formou dílčích, avšak tematicky propojených workshopů s prostorem pro neformální networkingové sdílení. První setkání tohoto formátu proběhne 19. 3. 2020 v prostorách Info Kariéry (Tylova 33) a tématem bude „Vzdělávání a kariérový rozvoj v kontextu Společnosti 4.0“.

Na webu projektu Vzděláním k úspěchu bez bariér lze také najít ke stažení v PDF manuál „Jak efektivně zavést kariérové poradenství do škol“, který vznikl jako metodická pomůcka pro školní poradce a další pracovníky, kteří mají zájem rozvíjet kariérové poradenství a vzdělávání na svých školách i se zřetelem na žáky se SVP.

Naše pracoviště se dlouhodobě věnuje poskytování, podpoře a rozvoji kariérového poradenství v rámci Plzeňského kraje. Ve spolupráci s regionálními partnery připravujeme vznik sítě kariérových poradců, která zvýší dostupnost poradenské služby a kvalitu spolupráce v této oblasti. Ve spolupráci se Západočeskou univerzitou v Plzni se pak podílíme na přípravě pokračování projektu „Vzděláním k úspěchu bez bariér“, který by měl navázat na činnost stávajícího projektu zaměřením na podporu úspěšné přípravy žáků a studentů na profesní dráhu formou tranzitních programů.

Mgr. Jan Brabec

Konference Dobrá praxe – vodící pes

V rámci konference Dobrá praxe vystoupily i cvičitelky z Nadačního fondu Mathilda se svými čtyřnohými průvodci. Smyslem Nadačního fondu Mathilda je zlepšit kvalitu života zrakově postižených, ale věnuje se právě i výcviku vodících psů.

Pro výcvik vodícího psa je třeba mít zdravá a vyrovnaná štěňata, proto Mathilda začala s vlastním chovem štěňat. Nadační fond spolupracuje s dalšími, hlavně zahraničními, subjekty, které se zabývají chovem a výcvikem vodících psů. Jejich důležitým partnerem je bratislavská škola, s kterou si vyměňují cenné zkušenosti, a také od nich pochází první chovná fena Nadačního fondu.

Aby byl pes dobrým průvodcem zrakově postiženého, je důležitá jeho příprava od raného věku. Výchova štěněte je období, které je pro psa velmi důležité. V prvním roce se pozná, jaké má pes povahové vlastnosti, co mu jde, a naopak. Sleduje se jeho zdraví, ale i reakce na podněty, ruchy okolí a různé jiné podnětné situace.

Předvýchova štěněte začíná, když je odstaveno od feny, a končí zhruba v roce jeho života, kdy začíná výcvik budoucího vodícího psa. Během procesu předvýchovy se dbá na důsledné sledování povahových rysů, ale i zdravotní stránky psa. Pokud pes nespĺňuje přísná kritéria, je vyřazen z výcviku, a prožije svůj život jako domácí mazlíček v milující rodině.

Výcviková škola Nadačního fondu je malá, věnuje se domácímu výcviku psů, psi jsou součástí domácností svých cvičitelů. Psa cvičitelé dokážou dokonale připravit fyzicky i psychicky. Budoucímu majiteli dokáží do detailu přiblížit kladné i záporné vlastnosti psa. Přiblíží, co na něj platí, a co naopak nemá rád. Také během výcviku pes prochází pravidelným veterinárním dohledem. Vyšetřují se oči, loketní a kyčelní klouby, dělají se laboratorní testy, ale i následná kastrace.

Základem pro výcvik jsou dnes retrieveri – labradorský a zlatý. Důležité je, aby měl pes vhodné povahové vlastnosti, prošel zdravotními testy. Aby měl čas se vše

naučit, je třeba mu dát dostatek času. Výcvik vodícího psa trvá cca 6 – 9 měsíců. Výcvik vodících psů má pravidla jasně daná zákonem od roku 2012. Vodící pes musí zvládat souhrn 34 dovedností. Na konci výcviku probíhá závěrečný test, kdy pes prokáže jejich znalost.

Test probíhá na předem neznámé trase, kterou musí pes svého cvičitele provést. Cvičitel je po celou dobu bez zrakové kontroly. Na kvalitu závěrečného testu dohlíží soudní znalec, kterého má Nadační fond ve svém týmu. Mathilda se řídí při svém výcviku mezinárodními standardy pro výcvik vodících psů – International Guide Dog Federation (IGDF).

Příprava na předání psa probíhá během celého jeho výcviku. Během této doby se pes i klient dobře seznámí, seznámí se s povely, s prostředím, kde bude pes žít. Probírá se i péče a povely pro psa. Na pořízení vodícího psa lze požádat o příspěvek na zvláštní pomůcku na příslušném úřadu práce.

Předávání psa probíhá v místě bydliště klienta. Cvičitel se ubytuje v místě bydliště klienta a společně začne výuka tras – např. do školy, k lékaři aj. Tak, jak klient potřebuje. V dalším období se výuka domlouvá individuálně, může být i mimo místo bydliště.

Nadační fond poskytuje svým klientům tzv. servis po předání, kdy společně klient s cvičitelem konzultují případné dotazy, chování psa a následné řešení. Klient je pravidelně se cvičitelem v kontaktu. Cvičitel klienta navštěvuje v místě bydliště, či může klient dojet za cvičitelem do Prahy do Mathildy. Klienti také mohou dorazit na klientská setkání přímo v sídle Nadačního fondu, kde cvičitelé poskytují poradenství.

Závěrem zmiňme ještě cenu vycvičeného vodícího psa – aktuálně se cena pohybuje kolem 300 000 Kč.

PhDr. Linda Albrechtová, Ph.D.

